ΠΑΝΤΙΣΡΑ
αντικαπιταλιστικη • ενημερωση

Αντικαπιταλιστική Αριστερά: Οι νέες δυνατότητες και η υπέρβαση όσων μας καθηλώνουν

Μιχάλης Ρίζος

Μάλλον θα πάμε πολλά χρόνια πίσω για να θυμηθούμε καλύτερο πολιτικό timing για την ανάπτυξη της αντικαπιταλιστικής, επαναστατικής αριστεράς. Η 6η συνδιάσκεψη της ΑΝΤΑΡΣΥΑ, που θα πραγματοποιηθεί το επόμενο διάστημα, μπορεί λοιπόν να αποτελέσει χρυσή ευκαιρία για προγραμματική συζήτηση, σχέδιο τακτικής δράσης και εξόρμηση στο πλατύ αγωνιστικό δυναμικό που όλο και μεγεθύνεται.

Ας δούμε ορισμένα στοιχεία:

– Ο καπιταλισμός βρίσκεται σε μια παρατεταμένη «κρίση υποδείγματος».
Εργασιακός μεσαίωνας, πολιτική αντίδραση σε όλα τα επίπεδα (έως και ανοιχτή συγκρότηση κοινοβουλευτικής – δημοσιονομικής δικτατορίας στον «αναπτυγμένο» κόσμο), πόλεμος και παγκόσμια προετοιμασία του, σφαγές των λαών, αξιακός σκοταδισμός, καταστροφή της φύσης, αξιοποίηση των επιστημονικών και τεχνολογικών επιτευγμάτων για σκληρότερη εκμετάλλευση, γενικευμένη κρίση εκπροσώπησης της εργατικής τάξης και της νεολαίας στο αστικό πολιτικό σύστημα.
Σε κοινέςΚατηγορίες

Κομμουνιστική Απελευθέρωση: Με ΜΑΤ – δακρυγόνα – βία σε Υγεία και Παιδεία, η κυβέρνηση προωθεί τα συμφέροντα των ιδιωτών
Εκδήλωση της ΑΝΤΑΡΣΥΑ για την Παλαιστίνη στο Πόρτο Ράφτη (βίντεο)

– Στο εσωτερικό, η κυβέρνηση της ΝΔ βρίσκεται σε μεγάλη κοινωνική φθορά με ανοιχτό το ενδεχόμενο πολιτικής και κυβερνητικής κρίσης στο άμεσο διάστημα. Η «δυναμική» των αντιδραστικών, καπιταλιστικών αναδιαρθρώσεων έχει περιοριστεί διότι ήδη οι εργαζόμενοι βιώνουν τις δραματικές συνέπειες τους για τη ζωή, το χρόνο και τη σταθερότητα της εργασίας, το εισόδημα, τις ελευθερίες, την υγεία, την εκπαίδευση.

– Η «κρίση αντιπολίτευσης» συνεχίζεται και βαθαίνει. Η αστική τάξη διαμέσου των μιντιαρχών και άλλων κέντρων προσπαθούν να την αντιμετωπίσουν. Τα αναιμικά αμορτισέρ απέναντι στην κυβερνητική δυσαρέσκεια ανησυχούν το σύστημα όπως και οι περιορισμένες εναλλακτικές κυβερνητικές λύσεις, γι’ αυτό επιδιώκουν να δημιουργήσουν, να «ξεπλύνουν» ή να «αναστήσουν» ηγέτες, κόμματα, μέτωπα, παρότι δοκιμασμένα αρνητικά στην κρίση της πρόσφατης ιστορίας σε ότι αφορά την υπεράσπιση των εργατικών συμφερόντων. Ιδιαίτερη σημασία έχει η προσπάθεια αποκάθαρσης Τσίπρα (και μάλιστα «εξωκοινοβουλευτικά») σε μια νέα έκδοση-διακωμώδηση «από τα κάτω» απεύθυνσης στο λαό όπως με το δημοψήφισμα του 2015 που μέσα σε λίγες ώρες το κακοποίησε. Το κενό όμως παραμένει υπαρκτό και διευρύνεται.

– Μεγάλο τμήμα του αριστερού, κινηματικού, ριζοσπαστικού κόσμου είναι σε εφεδρεία, αναμονή, ανησυχία. Δεν είναι ενταγμένο πουθενά. Είναι εμφανής η απόσταση ανάμεσα στις ανάγκες της ταξικής πάλης και τη σοσιαλδημοκρατική πολιτική γραμμή του ΜέΡΑ25, τη στάση του ΚΚΕ, τα όρια και τις μικροκομματικές πρακτικές άλλων δυνάμεων της εξωκοινοβουλευτικής αριστεράς. Αναπτύσσονται σοβαρές διεργασίες στο εργατικό, λαϊκό κίνημα, με πολύ κόσμο που παραμένει μάχιμος, συμμετέχει σε κινητοποιήσεις, απεργίες, μεγάλες διαδηλώσεις, με διαθέσεις ανατροπής και «αντισυστημισμού».

Η ΑΝΤΑΡΣΥΑ, παρά τις ανεπάρκειες, κρατάει στα υπέρ της ότι παρέμεινε εκτός πλαισίου διαχείρισης, κοινοβουλευτικοποίησης και δορυφοροποίησης στα δήθεν «μεγάλα» αριστερά μέτωπα. Ήταν παρούσα και πρωτοπόρα σε όλους τους αγώνες και τις μεγάλες πολιτικές μάχες, δεν χαρίστηκε σε κυβέρνηση, επιχειρηματίες, ΕΕ, ΝΑΤΟ, ενώ έχει σχετικά αξιόλογο προγραμματικό πλαίσιο για την αντικαπιταλιστική ανατροπή της επόμενης μέρας.

Σοβαρά όμως εμπόδια μας καθηλώνουν και πρέπει να τα δούμε κατάματα:

α) Ο επιδερμικός αντι-Μητσοτακισμός και αντικυβερνητισμός

Είναι αρκετά ισχυρός και εμφανώς πλειοψηφικός στην κοινωνία. Ένα δείγμα του είδαμε στις πολύ μεγάλες κινητοποιήσεις για τα Τέμπη. Ωστόσο τα χαρακτηριστικά του όχι μόνο δεν κινούνται πάντα σε αριστερή κατεύθυνση (υπάρχουν ισχυρά στοιχεία ακροδεξιού αντικυβερνητισμού) αλλά μπορούν να ενσωματώνονται σε ένα πλατύ αντιδεξιό μέτωπο υπό την ηγεσία ενός νέου «προοδευτικού» σωτήρα, που δεν θα θίγει ούτε στο ελάχιστο τους πυλώνες του ελληνικού καπιταλισμού. Η ΑΝΤΑΡΣΥΑ και ευρύτερα η αντικαπιταλιστική αριστερά πρέπει να είναι «εντός-εκτός» αυτού του ρεύματος. Να διαχωρίζεται με απόλυτη διακριτότητα από τα ακροδεξιά, «αντισυστημικά» του στοιχεία («όλοι οι βουλευτές είναι κλέφτες» κλπ.) αλλά και τις διαχειριστικές του αυταπάτες («κάθαρση», «να δώσει λύση ο ευρωπαίος εισαγγελέας», «αυξήσεις μισθών win win χωρίς να θίγονται τα κέρδη», «STOP στη γενοκτονία στην Παλαιστίνη αλλά να μη χαλάσουμε τις σχέσεις μας με το Ισραήλ» κλπ).

> Μαζί με τον στόχο ανατροπής της κυβέρνησης της ΝΔ θέτουμε την ανατροπή του συνόλου της πολιτικής της, που λέμε ξεκάθαρα ότι είναι διακομματική πολιτική του αστικού συστήματος

Από την άλλη μεριά δεν θα σταματήσουμε να θέτουμε ξεκάθαρα τον στόχο ανατροπής της κυβέρνησης επικαλούμενη τους παραπάνω κινδύνους ή επειδή μένει κενό το ερώτημα «ποιος θα έρθει μετά» (όπως κάνει το ΚΚΕ). Η Κομμουνιστική Απελευθέρωση και η ΑΝΤΑΡΣΥΑ δεν κάνουν «μισή ανατροπή» ούτε a la cart δράση. Μαζί με τον στόχο ανατροπής της κυβέρνησης της ΝΔ θέτουν την ανατροπή του συνόλου της πολιτικής της, που λέμε ξεκάθαρα ότι είναι διακομματική πολιτική του αστικού συστήματος και πριν απ’ όλα πολιτική του κεφαλαίου, της ΕΕ και του ΝΑΤΟ. Η γραμμή αυτή είναι και η μόνη ρεαλιστική και πλατιά γραμμή συνένωσης των επιμέρους αντιστάσεων και αναβάθμισης τους στο επίπεδο της αντικαπιταλιστικής ανατροπής. Ως τώρα η ΑΝΤΑΡΣΥΑ επιμένει σε αυτό, υπάρχουν όμως και πιέσεις «να πάμε αντιδεξιά γιατί αυτό είναι το άμεσο ζήτημα και για τα άλλα βλέπουμε στη συνέχεια». Είναι η ίδια λογική με την αντιμνημονιακή πάλη του 2010-2015 που είχε προωθήσει ο ΣΥΡΙΖΑ και το αριστερό ρεύμα του.

β) Η αναγκαία αντιπαράθεση μεταξύ «δημοκρατικού καπιταλισμού» και αντικαπιταλισμού με κομμουνιστική προοπτική

Η ανάγκη τοποθέτησης στην πολιτική δράση της Κομμουνιστικής Απελευθέρωσης και της

ΑΝΤΑΡΣΥΑ για την αντικαπιταλιστική ανατροπή και τον κομμουνισμό της εποχής μας, ως τον μόνο ρεαλιστικό δρόμο υπέρβασης της βαρβαρότητας της ιδιοκτησίας, του πολέμου, του ολοκληρωτισμού-φασισμού και της περιβαλλοντικής καταστροφής προκύπτει όχι ως «ιδεοληψία» ούτε για να «σκληρύνουμε» την μετωπική μας συγκρότηση. Είναι αναγκαία για να αντιπαρατεθούμε επαρκώς και να αλλάξουμε τον συσχετισμό απέναντι στην ισχυρή ρεφορμιστική αντίληψη, που δηλώνει ότι η «υπόθεση αλλαγής συστήματος και κοινωνίας έχει τελειώσει» και το μόνο που μπορούμε να παλέψουμε είναι η άμβλυνση των συνεπειών του βάρβαρου καπιταλισμού, η δημοκρατικοποίηση και αποκάθαρση του από σκάνδαλα και διαφθορά. Η κοινωνική πολιτική και το δημοκρατικό, φιλελεύθερο πρόσωπο του καπιταλισμού έχει τσαλαπατηθεί και τελειώσει ανεπιστρεπτί κάτω από το βάρος της υπερεκμετάλλευσης, του κολοσσιαίου ανταγωνισμού των πολυεθνικών, της πολεμικής οικονομίας, του ρατσισμού και του επελαύνοντος νεοφασισμού.

γ) Οι αντιφάσεις μας στο να έρθει στο πολιτικό προσκήνιο η ταξική πάλη και όχι τα κόμματα, ηγέτες, «σωτήρες» της διαχείρισης και της κυβερνητικής εναλλαγής

Εμείς βλέπουμε το μαζικό κίνημα από τη σκοπιά της πολιτικής διεξόδου, των επιμέρους ανατροπών – κατακτήσεων και του ζητήματος της εξουσίας και όχι ως αγωνιστική διαμαρτυρία, ακτιβισμούς, συμβολισμούς, επετειολόγιο ή πλειοδοσία απεργιών. Το κριτήριο μας είναι κατά πόσο οι αγώνες παίρνουν χαρακτηριστικά ανατροπής, εργατικής διεκδίκησης κατά της ιδιοκτησίας και των κερδών, αποσταθεροποιούν την κυβέρνηση, τους νόμους της και το σύστημα.

Επιπλέον πρέπει να απαντήσουμε πιο επαρκώς την κατηγορία αντιπάλων και φίλων μας, ότι η ΑΝΤΑΡΣΥΑ είναι καλή για αγώνες και συνδικαλισμό, δεν μπορεί όμως να δώσει αυτοτελή πολιτική διέξοδο και γι’ αυτό ή θα παραμένει μια δύναμη μαχητικού κινηματισμού, περιθωριακή πολιτικά είτε θα (πρέπει να) ενταχθεί ως συμπληρωματική δύναμη ενός ευρύτερου λαϊκού και αριστερού μετώπου.

δ) Η διαπάλη για την πολιτική διέξοδο στη σημερινή περίοδο

Να ομογενοποιηθούμε περισσότερο κυρίως στους δρόμους της δράσης για την αντικαπιταλιστική ανατροπή. Οι δρόμοι αυτοί προφανώς δεν είναι θεσμικοί (μέσω κοινοβουλίου κλπ) χωρίς βέβαια να μηδενίζουμε τη λαϊκή ψήφο και τις μικρές έστω δυνατότητες που δίνει για προοδευτικές αλλαγές. Ούτε όμως είναι απλά αγωνιστικοί (πιο πολλές κινητοποιήσεις, συγκεντρώσεις, απεργίες κλπ). Διέξοδος δεν είναι μια προοδευτική,

αντιδεξιά ή αριστερή κυβέρνηση της ίδιας ρότας. Αλλά το αντικαπιταλιστικό πρόγραμμα πάλης και ανατροπής με τους φορείς και τα υποκείμενά του. Στις κρίσιμες στιγμές η ΑΝΤΑΡΣΥΑ και το κίνημα αδυνατούν να βάλουν εκείνα τα πολιτικά ζητήματα που θα τροφοδοτήσουν ανάπτυξη δρόμων και θεσμών-οργάνων εργατικής συγκρότησης, και θα δημιουργήσουν το πεδίο, το υποκείμενο της ανατροπής σε πιο πραγματική βάση. Δεν αξιοποιούμε όσο πρέπει αυτές τις δυνατότητες. Από τις «πλατείες» του 2010-2012 μέχρι τις επιτροπές για τα Τέμπη και κατά των ιδιωτικοποιήσεων, και από τις αντιπολεμικές πρωτοβουλίες, μέχρι και πιο επιμέρους ζητήματα, όπως η ακρίβεια και η στέγη.

ε) Το πρόβλημα της ενότητας

Δεν θέλουμε κατακερματισμό. Είμαστε ενάντια στις μικροκομματικές στρατηγικές και τη μετωπική παράδοση μιας άλλης εποχής που έχει τελειώσει. Η ιστορία δεν επαναλαμβάνεται. Η αντικαπιταλιστική βάση συγκρότησης της ενότητας για τη σημερινή αριστερά προκύπτει από τον σημερινό καπιταλισμό, τις αντιθέσεις του, την επιθετικότητα του. Που δεν σου αφήνει περιθώριο ενδιάμεσων λύσεων, σταδίων ή «μεταρρυθμιστικών» κυβερνήσεων. Που δεν σου αφήνει περιθώριο άμυνας και συγκράτησης παρά μόνο αντεπίθεσης. Δεν πρόκειται για διαμάχη «σκληρών» και «πλατιών», σεχταριστών και οπορτουνιστών. Αδικούν την αντικαπιταλιστική, επαναστατική αριστερά αυτά τα δίπολα. Η ενότητα στην πολιτική δεν είναι αυτοσκοπός. Πρέπει να έχει ρίζες, αξιοπιστία, προοπτική, ενιαία δράση στο μαζικό κίνημα και κυρίως πρακτικό αποτέλεσμα για τις εργατικές ανάγκες. Να δημιουργεί ρήγματα στον αντίπαλο, υποχωρήσεις, κατακτήσεις, μπλοκαρίσματα νόμων, κυβερνητική κρίση. Και κυρίως να υπηρετεί την αντικαπιταλιστική, αντιΕΕ και αντιΝΑΤΟ ανατροπή, για την επανάσταση και την κομμουνιστική απελευθέρωση.

Πηγή: ΠΡΙΝ